

FELSŐ-ZEMPLÉN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG: Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő: Török-utca 220 szám.	Kéziratok nem adatnak vissza. Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el. — Nyílt-tér soronként 20 kr. — Hirdetések jutányosan számíttatnak.	ELŐFIZETESI DIJ: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.	KIADÓHIVATAL: Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttér díjak küldendők: Landesman B. könyvnyomdája.

Társadalmi divatok.

Mikor az ember ennek a minden ízében modern társadalomnak működését figyelemmel kíséri és tett haladásának eredményét a régi-jó időkkel összehasonlítja, találni fog egyes ferde kinövéseket, a melyek nem a haladás virágai, hanem az erkölcsi stüvedés gyomjai, melyek e századvég divatkóros tünetei.

A haladás irány nélküli és nagyon sok esetben cél nélkül siet egy bizonyos pont felé, a melynek eléréséhez egy oly utat keres, a hol a levegőt tisztán az éleny uralja és sietteti a haladót azon perc eléréséhez, a melyben megszünt dobogni a szív s a test alakatlan tömeggé válik a föld mélyében, szóval porrá lesz, mert porból lett és porrá kell válnia! Közös sorsa ez minden élőnek, egy oly végzet beteljesülése, a mely nem ismer kivételt, a hol egyenlővé lesz ur és szolga, a hol a születés adta rang hasonlóvá lesz a kolduséhoz s a hol az egyenlőség, a mit oly fennen hangoztatnak, érvényesülni tud.

Szép az élet, szép mint a rózsza, de mint ennek egy az életnek is megvannak a maga tövisei, a melyek a cél elérésében nagyon sokszor akadályt kepeznek. Reménytelenség, küzdés a léttel, félreismert barátság s tudja az ég, hány ezernyi válfaja van az elégedetlenségnek vagyis töviseknek. Régente az ilyen végzetek ellen a vallásban keresett az ember vigasztalást, ma azonban saját kezeivel nyúl ahhoz, a mit elvenni isteni jog volt mindig, t. i. az élethez, mert Ő adta azt és ő veheti vissza csakis. Ma ezt, a mit mi köznyelven életnek nevezünk, a legesekélyebbert is kockára tesszük, mert a haladás szárnyaló eszméje kicsinyel mindent és a

megzavart egyensúly helyreállítása végett oda állítatja az életet, a mely egyesek becsületét csak akkor képes megtszítani, midőn egy másik már kilehelte lelkét, azaz megszünt élni, szóval bünt bünyel tetéznek, de mert a társadalmi divat úgy kívánja, az egyik bűn tisztázza a másikat, a becsületet helyre állítja a gyilok!

Rége az élet becses volt, ma ugyszólván semmi. Korhadtt becsület foltozgatására hivatott gyógymód és elvesztett, aláásott, bemocskolt becsület szemfödélül szolgál. Könnyen játszanak vele, mert nem tudják megbecsülni azon értéket, a melylyel az az emberiség és a haza érdekében bír.

Nem egyformán könnyű mindenkinek az élet, de egyenlő a jog, a kötelesség, a melyhez részvényesek vagyunk mindnyájan, áldozzuk fel életünket annak és azért, amit hazánknak nevezünk, de ne dobjuk oda martalékul, mert a divat úgy kívánja, a divatbolond eszmék piacára közbeszéd tárgyává!

Akármit is teszünk, ha az életet vetjük a leszámolás serpenyőjébe és a világ, a mely a haladás korszakában véli magát lenni; szemet huny tettünk felett, orvosolva látja a beteg becsületet s napirendre tér felette! De ugyan ez a modern társadalom, nem-e az elfeledés fátyolával ajándékozza meg akkor is, midőn közvetlen szűkebb körzetéből kijutunk, mikor e mindennapi találkozás megszűnik? Akkor is pálcát tör felettünk és az a barátság, a mely tulajdonképen társadalmi kapocs lenne s a melyre boldogabb órákban oly sok hivatkozás történt, elenyészik, olyanná válik, a mely kárörvendő lesz akkor, midőn szemében az igaz részvétet véled olvashatni.

Nem, ne menj halandó soha a világ, az emberek ítélkezései után, mert ha azokra

hallgatsz, ha őket tetteikben figyelemmel fogod kísérni, életuntá leszesz!

Ne hallgass reájuk, mert tapasztalatból tudhatod, hogy nagyon sok ember, a ki baráti álcát öltött magára, idővel kitűnik, hogy a míg szemben mézes mázos szavaival, a köztetek fennálló barátságra való hivatkozással, magához bilincselte, hátad mögött ellenséged volt és inkább kereste azt a mi káródra van, mintsem azt, a mi javadra szolgálhatna!

Barátság! ? Minő gyanus értelmű szó lett ez is a mai társadalomban! Valóságos szatirizálása és lábbal tapodása annak az igaz érzelmet jelentő kifejezésnek, a mit ma nem ismerünk, könyvből olvasunk csak és naiv mesének tűnik fel előttünk. Ritka ember szívében honol még ez az érzélem, a mely ma csak olyan hagyományos szokás, mely iránt, mint nagyon sok mult időkből maradt emlék iránt, némi kegyelettel viseltetni látszunk; utánozzuk csak, de mi nem érezzük és nem éreztetjük annak a melegét, a mely melegség nélkül barátság el sem képzelhető! Szint játszunk csak s büszkék lehetünk művészetünkre, mert a kameleon nagyon sokszor szegyenbe maradna mellettünk!

Barátkozzunk mi is századvégi emberek, de csak érdekből, az olyanok barátságát keressük, a kik nekünk használnak vagy eszközök lehetnek kezeinkben, de megvetjük őket mindjárt, mihelyt nincs reájuk szükségünk s fogatjuk a barátság köpenyét a mint érdekünk megköveteli!

Dicső jelenkor, dicső társadalom, menyüi divatos hóbortnak lettél már szülője és tudva dédelgeted a miazmákat, melyek aztán egy hosszantartó betegségnek lesznek okozói! Haladsz mindenben, ismereteid szélesebb kört

TÁRCZA.

A szórakozott vőfély.

— Alkalmi monológ. —

Rettenetes! Borzasztó! . . . Képzélek csak, mi történt megint velem! Igazán, ha nem lennék szentül meggyőződve, hogy vannak önök között nemcsak kárörvendő, de részvevő lelkek is: bizony még panaszkodni is szégyelném magam.

Igy azonban nyíltan beszélhetek.

Vőfély vagyok, azaz most már csak voltam, avagy nem is voltam, csak lettem volna, ha a sors szeszélye másként bánik velem.

Nyoszolyó-hölgyemül egy aranyos kedélyű, barna-fürtű kedves leányka volt kizemelve s az a boldogító tudat, hogy ezt a bájos tündérkét ama szent napon, melyen a jegyespár egymásnak örök hűséget esküszik, Isten és emberek előtt én is a magam párjának (érte nyoszolyólányomnak) mondhatom, ez a boldogító tudat a hetedik menyországba emelt. Es most . . . a helyett, hogy onnan a hetedik menyországból tekintenek le ide az önök szép társaságára, mintegy a hetedik pokolban érzem magam s onnan vágyódom az önök menyországot pótoló kedves karuk . . . akarom mondani körükbe.

Az esküvő, melyen szereplnem kellett volna, déli 12 órára volt kitűzve. Mi tagadás: hódítani akartam, de fájdalom, ép ez okozta vesztetem. Hogy hódítási szándékom minél jobban sikerüljön, a külsőségekkel is akartam hatni, (mert tartottam

tőle, hogy a belsőségekkel úgy sem érnék célzt.) Uj frakk öltönyt készítettem, új cipőt, kalapot, inget, gallért, kézelőt és nyakkendőt vásároltam s elővigyázatból, nehogy az öltöny gyűrődést szenvedjen s a fehérneműeket valami véletlen folytán szenny érje, mindent délelőtt 11 órára rendeltem lakásomra, hol akkor már a borbély által arcomat is rendbe hozatva, némi izgatottsággal vártam vőfélyi szerepemhez a kellékeket.

Hallatlan késéssel kaptam meg a stafiringomat, hihetetlen erőlködéssel, sietséggel és baklővésekkel birtam a toalettemmel felkészülni. El sem merem mondani, mennyi apró katasztrófa változtatta rózsás hangulatomat egy tigris dühévé, mikorra észrevettem, hogy már háromnegyed 12-re van. Jó szerencse, hogy a bérkocsi-állomás a kapum előtt van. Lázás sietséggel ugrottam a legelsőbe: Hunyadi-tér 3. — kiáltottam a kocsisnak — hanem aztán lóhalálában hajtson — toldottam hozzá.

Néhány percz mulva megérkezem, leugrom a kocsiról, berohanok a kapun s amint a lépcső első fokára teszem lábamat, mintha hátulról valaki megrántott volna, úgy visszatántorodtam erre a gondolatra, hogy:

Hát a csokor hol marad? !

Homlokomhoz kaptam. Ah én ügyetlen! Gyorsan vissza a kocsishoz s vágatva el a virágáruhoz!

Midőn odaértem, oly erővel rontottam be, hogy majd betörtem a nagy üveg ajtót.

— A rendelt csokrot kérem! — rivaltam a kiszolgáló hölgyre.

Az, felelet helyett, bámulva nézett reám.

— A csokrot kérem — ordítottam — a csokrot, a melyet mára rendeltem.

— Téved uram — felelt nyugodtan a hölgy — ön rendelt csokrot, arról van tudomásom, de a szállítást nem mára tűzte ki.

— Ne—em má—ára?! — dadogtam elképedve — de hát akkor honnan veszek én most csokrot? !

— Ezen a bajon e pillanatban segíthetünk, ha elfogadja ezt a csokrot, mely ugyan ma estére lenne szállítandó, de addig köthetünk másikat.

Néhány percz mulva csokorral kezemben rohantam fel nyoszolyólánykám lakására, hol oly erősen csengettem, miként csak egy hasonló állapotban levő vőfély csengethet olyankor, mikor tudja, hogy megkésve érkezik hölgyéhez.

Az erős csengetésre azonban semmi válasz nem jött.

Megrémülten néztem órára: 12 óra volt . . .

Már elmentek a templomba — nyugém kétségbeesett sóhajtással — és . . . nélkülem . . . Legjobb lesz — gondolám — ha ezek után a lakodalmas házat elkerülve, egyenesen a templomhoz hajtatok.

Öt percz mulva kocsim a templom bejáratánál állott meg. Berohantam a hatalmas boltívek alá s tágira nyitott szemekkel kerestem a lakodalmas közönséget.

A templom üres volt, csak az egyházi foglalatokodott valamivel az oltár körül.

Odarohantam hozzá.

— Édes barátom — kérdém őt félig siró hangon — kérem, mondja, meg volt már az esküvő?

nyerne és nem veszed észre, hogy azok a magvak, a melyeket te így elhintettél nem virágot, hanem majd töviseket teremnek, nem veszed észre, hogy viselkedésed megmetyezi az erkölcsiséget és a vallást?! Kicsiségnek tűnik fel előtted az egész, pedig ha alaposan megfigyelnéd ferde haladásod eredményit, undorral fordulnál el azon divatoktól, a melyek rohamosan harapódzva terjednek szét az emberek között s majdan értéktelenné teszik azok előtt a teremőt minden teremményeivel együtt!

Meghajlanék előtted, ha a haladás zászlaja, melyet kintüztél azon irányban vezetne, a mely üvéltésedhez képest egyedüli célnak lehetne, talán halhatatlan nevet vívnál ki a történelemben, elért vívmányaid révén, de oly nyomot hagysz magad után, a mely az elfajulásban korszakot alkot, a hol nem a kivétel, hanem a cél elérése az egyedüli főtényező!

Sokat követelsz és, hogy gondolatod, kívánalmad beteljesüljön, azon eszmére tereled az emberiséget, a mely nem válogat aztán eszközökben a hol az eszme megvalósításánál megszűnik az ember embernek lenni és a társadalmi rend felbontására törekszik!

Gőzerővel sietsz műveidben óh haladás, siettetsz élni s az élet mégis elveszti értékét előtted, a melynek elmúltait fátyolt vész tömjénezőidre, a kik a társadalmi divatok kórjában fetrengenek és utadon tovább haladsz újabb ferdeségek és újabb áldozatok gyújtására!

Vegyes hírek.

— **A város csatornázására** vonatkozó helyszíni tárgyalások tegnap vették kezdetüket a városházánál a megye és az államépítészeti hivatal kiküldötteinek közbenjöttével. A tárgyalás eredményét jövő számunkban hozzuk.

— **A tantestület mulatsága.** Folyó hó 26-án nagy mulatságot rendez a helybeli tantestület a *Barnai*-szállóban. A mint az előjelekből itélni lehet, a mulatság igen látogatott lesz. Erre enged legalább az a körülmény is következtetni, hogy sokan készülődnek.

— **A terebesi** önszegélyező egyesület is megalkult már és jövő évi január hó 1-én megkezdte működését. Az önszegélyező igazgatójává *Szladek* Károly ig. főmérnök lett megválasztva.

— **A közadók behajtása.** Miután a lakosság tulnyomó része hátralékban van az adófize-

— Nem tudom uram — felelt a kérdező — melyiket gondolja, de 12 órákor volt az utolsó, a melyik mára be volt jelentve.

Majdnem összeroskadtam e szavak hallatára. Kitémolyogtam a templomból s félig örülten hajtattam a lakodalmas házhoz. Mint egy halálra ítélt, a ki lefejeztetését várja, oly néma megadásal készültem én is a legrosszabbra. Reszkettem a rémüléttől, hogy nyoszolyólányom, a menyasszony s a lakodalmas közönség szeméi elé kerülök, de ha hanyagságommal ezt a rettenetes mulasztást már elkövettem, hát férfiasan akarom viselni következményeit is.

Megálltam az előszoba ajtaja előtt és néhány percig hallgatóztam.

Belülről semmi zaj, semmi zsiabongás nem hallatszott abból a zürzavarból, mely rendes kisérője szokott lenni minden lakodalmi ünnepnek.

Hirtelen erős elhatározással becsöngettem s az ajtó kinyílt.

Én frakkban, klakkban és lakkban, kezemben a nyoszolyólányok szánt csokorral belépek és... és a szemeim valószínűleg kápráznak! Nem! ez nem lehet másként... A menyasszony áll előttem egyszerű házi öltözkében, minőkben a lányok a tűzhely körül szoktak forgolódni.

Igen, a menyasszony áll előttem és mosolyogva tekint reám, ki e rejtély miatt szóhoz nem bírok jutni.

— Ejnye Elemér ur — téri meg a nekem oly kínos csendet a szép menyasszony — ön ugyancsak kitesz magáért. Ma is vőfély, ugy-e? Mához egy hétre pedig az én esküvőmön is az lesz!

téssel, a pénzügyigazgatóság intézkedése folytán nagy erőlyel fogtak a hátralékok behajtásához. Kivétel nélkül, mindenki meg lett zálogolva és különösen a szegénybéli sorsu lakosok zúgolódnak a szigorú eljárás ellen. Pedig, hogy ez az eljárás foganatosítása szükségessé vált, annak kizárólag a hanyag adófizetők az okozói, mert bizony sokkal könnyebb volna negyedévenként fizetni, mint esetleg két-három évi adót egyszerre lerónni.

— **Uj jótékonyági egyesület.** A helybeli izr. hitközség kebelében *Ehrenfeld* Simon főrabbi egy jótékony egyesület alakított. Az egyesület tagjai 10 frtos részvényeket vettek és így 1000 frtot fizetett be a 100 tag, mely összegből kamat nélkül kapnak rövidbél lejáratu kölcsönöket. A hitközségi tagok nagyon örülnek a főrabbi eme önzetlen fáradozásának, mert ezentul nem lesznek rászorulva arra, hogy ha néhány frtra lesz szükségük, hogy azt egyesektől kelljen kiköleszönni.

— **Sulyos beteg.** Öszinte részvételt közöljük, hogy a közszeretben és általános tisztelőben álló urnó: özv. *Dercsenyiné*, sulyos betegnek fekszik. Állapota kedden délután egészen válságos volt, de szerda virradóra valamivel könnyebben érezte magát. Az egész város öszintén kívánja a nagy beteg mielőbbi teljes felgyógyulását.

— **Sikkasztó gazdatiszt.** *Zemplén-Szinnéről* *Benyovszky* Lajosné földirtokosnétól *Naszt* Lajos gazdatiszt több ezer frtot sikkasztott s családjával hazájába, Poroszországba szökött. A hűtelen gazdatisztet azzal a balhittel alkalmazta urnője, hogy mint porosz gazdász, értelmes és hü kezelője lesz a birtoknak. Benyovszkyné azonban keservesen csalódott, mert a porosz nácio éppen ellenkezőleg élt vissza urnője jóhiszműségével.

— **A vagyontalan betegek ápolása.** A nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló, 1899. évi január 1-én életbelépő törvény megengedi azt, hogy a hatósági orvosok, valamint az e részben felhatalmazandó magánorvosok, a hatóságilag igazolt szegény betegek részére gyógyszerket az országos beteápolási alap terhére rendelkezhetnek. A törvény ezen rendelkezésének mikénti végrehajtása tárgyában a m. kir. belügyminiszter most egy szabályzatot adott ki, melyet a szükséges példányokban minden törvényhatóságnak azzal küldött meg, hogy azokat a hatósága területén működő hivatalos orvosoknak és a gyógyszerterek tulajdonosainak, illetve kezelőinek mihez tartás végett kézbesítse, hogy annak tanulmányozására az illetők kellő idővel rendelkezzenek.

— **A podgyászdijak fötelése.** A zónadíjzabásnak az államvasutakon történt életbeléptése alkalmával a podgyászszállításra nézve 100 kilométernél nagyobb távolságra egyenlő vételdíja-

— Az ön esküvője mához egy hétre?!... dadogtam rettenetesen meggyult ábrázattal.

A dolog kezdett még rejtélyesebbé lenni.

— De hisz ez lehetetlen, akarom mondani érthetetlen! Hisz zsebemben a meghívó!

— Ugyan, ugyan Elemér ur — mondá hamiskás mosolylyal a menyasszonyka — nem nézné meg egy kissé jobban azt a meghívót?

A kezemben levő csokrot nagy gyorsasággal egy kis asztalra dobtam s ijedten nyultam zsebembe a meghívóért.

Hát ez meg már micsoda?! Egyszerre két meghívó is?!

„Meghívjuk leányunk *Józsa* és *Lovas Márton* ur egybekelési ünnepélyére, mely május hó 22-én déli 12 órákor fog megtartatni.“

— Szent Isten, hát hogyan volt ez lehetséges? Mi is hát akkor ez a másik meghívó?!

„Meghívjuk leányunk *Aurélia* és *Kádár Imre* ur egybekelési ünnepélyére, mely május hó 15-én déli 12 órákor fog megtartatni.“

Ah ez rettenetes szórakozottság! Hát nem eltévesztettem a vőfélyi szerepésem napját a barátom esküvője napjával?!

De hisz így nem is olyan nagy a baj!

Hisz így egész bátran állhatok az én kedves nyoszolyólányom elé. S ezek után legfeljebb a vőfélyem lesz még jobb barátom, hogy én, vőfélyi buzgóságomban, egy héttel előbb akartam megtartani az esküvőt.

Ezek után pedig nektek, leendő vőfélytársaim, nagyon a lelketekre kötöm, hogy ha ilyen szerében lesztek hivatala működni, sohase hordjatok magatoknál még egy meghívót.

kat szabtak, a melyből aztán nagyon sok visszás helyzet származott. Erre való tekintettel *Dániel* Ernő kereskedelemügyi miniszter megengedte az államvasutak igazgatóságának, hogy a podgyászdijakat az államvasutakon 200 kilométernél nagyobb távolságokra nézve, megfelelően emeljék, olyképpen, hogy az egyenlő, a távolsággal már nem emelkedő egység-tételek csak a 600-ik kilométernél kezdődjenek. Az új díjzabás jövő évi január 1-ével lép életbe.

— **Régi magyar temető.** *Tarcsal* nagyközség határában, a Szent-Keresztetűnek nevezett hegy oldalán *Eötvös* Lajos, az odaváló állami f. iskola felügyelőjének szőlőmunkásai, régi magyar temetőre bukkantak. Két 35 lép hosszú sorban egymás sorban fekszenek a csontrázak, melyek mind felnőt, erős, izmos férfiak lehetnek. A szakértők véleménye szerint a temető legalább is 4—500 esztendő. Eddig a legszorgosabb kutatás után sem sikerült fegyvert, pénzt vagy valami hasonló tárgyat találni, amiért is nem tudják megállapítani, hogy mikor szolgált ez a terület temetkezési helyül. A temető közepén falmaradvány is látható, ami azt bizonyítja, hogy a régi magyarok temetőjében kápolna is volt.

— **Felsőbb leányiskola Ungvárt.** A tiszán innen ev. ref. egyházkerület által, az e célra tett alapítványból Ungváron egy felsőbb, illetőleg polgári iskolának felállítására már évek óta van tervbe véve. Most az ügy abban a stádiumban van már, hogy alapos kilátásuk van arra, miszerint nemskára a megvalósításhoz fog jutni, mivel az intézők elérkezettnek látják az időt, hogy a nemes alapító intencióinak megfelelően az iskola felállításához haladéktalanul hozzá fogjanak.

— **A lasztoméri új ut.** Tudvalevő, hogy a Bethlen-pusztán átvezető lasztoméri ut elég hosszú darabon, közvetlen a *Laborez* mellett vult el, a mi elég veszedelmes is volt rosszasága miatt. Miután a folytonos partomlás is pusztította az utat, gondoskodni kellett alkalmas utról és így történt, hogy mintegy 3 kilométer hosszú ut hasított ki a báró *Medgyanszky*-féle birtokból, természetesen a tulajdonos beleegyezésével. Az új utat kapott a föld birtokosa 1600 frtot és a régi utat. Ezenkívül Lasztomér község kötelezettséget vállalt arra nézve is, hogy az új utat kőburkolattal látja el, mely művelthez összesen 2000 szekér kő szükséges. Kiszámitatott, hogy minden igazon jószágra 2 szekér kő hordása esik. Hogy mennyi idő alatt szállit Lasztomér az utra 2000 szekér követ, azt természetesen tudni nem lehet.

— **Vinczellériskolánk benépesítése.** Évről-évre szaporodik azon pályázók száma a kik a vinczellériskolákba való felvételért folyamodnak s erre a pályára csaknem kivétel nélkül oly szegényebb sorsu ifjak jelentkeznek, a kiknek szülei az élelmezési költséget fedezni nem képesek. A mult években nem lehetett a vinczellériskolákba annyi tanuló felvenni, mint a hány az iskolákban elhelyezhető lett volna, pedig általánosan ismert dolog, hogy a szőlőművelés mai helyzetében mennyire fontos az, hogy minél több szakszerűen képzett vinczellér álljon a közönség rendelkezésére. Ezért szükséges, hogy a vinczellériskolákban rendelkezésre álló helyet teljeseen kihasználjuk, vagyis hogy minden egyes iskolába annyi tanuló vegyünk fel, a hány számára abban hely van.

— **A rendőri riporter, mint költő.** *Benkő* Lina, brassói szobaciczka gazdájától bort lopott, a miért letartóztatták. Ez a megrendítő esemény arra inspirálta a „Brassómegeyi Hírlap“ rendőri tudósítóját, — a kit a muza egy önfeléd pillanatban homlokra csókolt, — hogy ékes rigmusokban írta meg lapjában, még pedig ilyenformán:

Benkő Lina szobaciczka, bort ka talál meg is issza. Ha nem talál, keres, kutat, a pinczében reá akad. Nem az övé, *Renoviché*, hanem azért ő elvívé. Szedte-vedte roszt *Linája* — *Adler* *Rezső* a gazdája — borlopás a tudománya. Nem csak lopja, meg is issza, babájával meg sem osztja. No de *Lina* rajta vesztett, lumpolgatásnak vége lett, a dutyiba be kell menni, mért: mert rendnek muszáj lenni.

— **Felmentés bójt alól.** O szentsége a pápa f. évi december 2-ára, I. *Ferenc* *József* királyunk 50 éves császári jubileuma napjára, mely péntekre esik, az egész Osztrák-Magyar-Monarchia területére nézve felmentést adott a bójt alól.

— **Házi ipar és népkönyvtárak.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a gazdasági házi ipar oktatását és fejlesztését nagyobb nagyobb mértékben akarja művelni, hogy ez uton a mezei gazdák télen foglalkozáshoz jussanak. A házi ipari oktatást a miniszter a földmives iskolákkal, gazdasági iskolákkal és téli tanítással kapcsolatban, vagy ezekről függetlenül is tervezi. Ilyen házi ipari ágak az asztalos-, ác-, bográr-munka, kosár-, gyékény-, szalmafonás stb. Ezenkívül az idén akarja a földmívelésügyi miniszter a népkönyvtárak alapját megvetni, melyeknek az lesz a rendeltetésük, hogy a kisgazdák érdeklődését folyton ébren tartsák a gazdasági ismeretek és újabb vívmányok irányában, melyekről a téli előadások során hallottak. A könyvek kölcsönadása díjtalan lesz.

— **A világ adóssága.** Egy német újságnak nem volt egyéb gondolja, kiszámította mennyivel tartozik a világ. A számítás szerint az összes művelt államok adóssága a múlt esztendőben 73.452 millió frt volt. Ebből Franciaországra jutott 14.694 millió, Angolországra 7.738.2 millió, Ausztria-Magyarországra 7.276.2 millió Olaszországra 6.111 millió, a német szövetséges fejedelemségekre 5.995.2 millió, az angol gyarmatokra 5.659.2 millió, Oroszországra 4.740 millió, Spanyolországra 3.396 millió, Észak-Amerikára 2.38.2 millió, Portugáliára 1.515 millió, a Német birodalomra 1.322.4 millió, Egyiptomra 1.252.8 millió, Hollandiára 1.109.4 millió forint. Szép kis summa ez bizony.

— **Három millió tüzkár.** A legrettenőbb statisztika az, amely a pusztító tűz utján semmivé lett értékek adatait tartja számon. De viszont úgy kellene, hogy ugyanez a statisztika egyszersmind a legtanulságosabb is legyen, kiváltképpen minálunk, ahol még ma is a legrosszabbak a tüzbiztonsági viszonyok. Kiáltó példa erre az az egy adat, hogy szeptember hónapban *több mint 3 millió forintnyi tüzkár volt Magyarországon.* Tehát minden napra százezer forint esik, ami kétségkívül rettentő dolog. Ebben az egyetlen hónapban 1362 község forgott tüzveszedelemben és több mint ötezer jobbára gazdaember, látva vagyonát a pusztító elem hatalmában. Az ezidei szept. hónap kiváltképpen szerencsétlen volt a tüzeset tekintetében, mert csak két millió forint volt a tüzkár az országban. E szerencsétlen szeptemberben legtöbb kárt szenvedett Nyitra megye, tudniillik 64 tüzesetnél 236.597 frtnyi kárt, Vasvármegye 50 tüzesetnél 182.169 frtnyi, Szepes megye 11 tüzesetnél 163.229 frtnyi, Szilágymegye 25 tüzesetnél 150.385 frtnyi, Veszprémmegye 19 tüzesetnél 142.109 frtnyi, Sáros megye 17 tüzesetnél 130.427 frtnyi, Abauj-Tornamégye 42 tüzesetnél 118.861 frtnyi. A legnagyobb tüzek voltak: Landokon (Szepes megye) szept. 5-én 147.008 frtnyi kárral, 172 károsulttal, Szilágy-Sámszonban szeptember 23-án 145.814 frtnyi kárral, 153 károsulttal, Székes-Fehérvárott szept. 24-én 80.000 forintnyi kárral, Kertán (Veszprémmegye) szept. 16-án 77.102 forintnyi kárral 115 károsultal. Kis-Porubán (Liptó megye) 73.738 frtnyi kárral 65 károsultal. Hogy mindebeől mennyi volt biztosítva, arról — sajnos nem szól a statisztika.

CSARNOK.

A bokréta.

Gimnáziumokban rendszeresen a hetedik: a legfrányabb osztály. Egy évvel később már az érettségire és az életre kell készülni, a hetedikben ez a két nagy gond még nem bántja az embert. Ha ugyan embernek lehet mondani azokat a fiatal urakat, akik könyvvel a hónuk alatt sietnek reggel fél nyolckor az iskolába.

Minden henczegés nélkül állíthatom, hogy a mi hetedik osztályunk pompás egy klasszis volt. — ügyes és vállalkozó szellemű legényekből állott, Nemcsak kártyázni és billiárdozni tudtunk mind, (az egy Grosz Hermant kivéve, aki nagy filiszter volt), de értünk már a nők nyelvén is, a mely tudvalevőleg nehezebb a latin nyelvénél. Meg a görögnél is . . . Láttak volna minket az önképzőkör hangversenyét követő táncmulatságon! Ugy udvaroltunk mint a valóságos „juristák”. Kalmár Pista a szünóra alatt azt sugta a Fekete Zsuzska fiúba, hogy nem tud nélküle élni, Bende Cazi pedig házasságot ígért az öt évvel idősebb Verner Gizának. Nem tartozik éppen ide, de megemlíthetem, hogy Gazsi csakugyan nőül vette Gizának a leányát . . .

Nagy gaudium volt azon télen ránk diákokra nézve, hogy a Dunai-féle szintársulat nálunk töltött egy két hónapos szeszt. A dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operete-társulat érdekes volt nekünk, miként a menyország. Ha a menyországba színházi jegyekkel lehetett volna bejutni, aligha tódultunk volna úgy a kasszához. Fölvonultunk mindjárt a megnyitó „diszeladás”-ra husz krajczáros diákjegyekkel s legtöbb estéinket a théátrumba töltöttük ezentul.

Akkoriban a hazafias darabok korszaka volt. A nemrég kivított alkotmány még egész frissességében ragyogott a magyar hazafiság égboltján s minden az édes magyar hazát dicsőítő hangzatos frázis viszhangoz kellett a nézőtérben s különösen a „diák-páholy”-ban, a földszint ama szögletében, a hol mi vetettük meg lábainkat. Elég volt egy színésznek elrikkantani magát: „Eljen a haza” vagy „Ne bántsd a magyart!” — s a publikum már vesztettül tapsolt. Hát még, ha a németről mondtak valami rosszat! Akkor volt csak nagy tombolás! Zajosabbak voltak ám azok a színházi esték, mint a mostaniak. A mai magyar ember tenyere nem csattan úgy, mint a huszonöt év előtti magyar hazafiaké.

Mi már akkor is modernek voltunk egy kicsit . . . Nemcsak a hazát szerettük, hanem a nőket is. Istenem, ez mind a kettő nagyon szép dolog és akárhogy affektálnak, be kell vallanunk, hogy a nők is képesek megdobbantani az ember szívét s nem csupán a haza.

A mi fiatal szíveinket is megdobogatta a bájos Dunainé, a szintársulat igazgatójának szépséges felesége, a ki az operetnek akkoriban elsőrendű „star”-ja volt a vidéken. Zsongi Feri volt az első, a ki beléje szeretett. S mivelhogy Zsongi Feri mindenekben utánoztuk (nyakkendőnkben éppen úgy, mint a politikai meggőződéseinkben), ebben a dologban se térhettek el taink tőle. A szép művésznőbe lassankint beleszeretett az egész osztály s csak abban nem egyeztünk meg egészen, hogy a primadonna a szép Galateában, vagy az ugyanolyan Helénában „domborított”-e jobban? De ezen eldöntetlen kérdés se veszejtett minket össze. Olyan vonzalom volt ez, amelyre csak nagyon fiatal szívek képesek; olyan féltékenység nélkül való szerelem, mely az álmat és az étvágyat békeben hagyja, de nem igen mozdítja elő a kedvet Carnot tantételének a megoldásához s az ambíciót, hogy a Homerosz-fordításunk egészen hibátlan legyen. Igazán a görög nyelven és irodalomban való előmenetelünkre a Dunainé urnó nadrágszerepei és pajzán mosolyai nem voltak éppen nagyon jó hatással.

Ebben az időben az ellenállhatlan primadonnára gondolt Konez Mukit rajtakapta egyszer a görög nyelv professzora, hogy nem tudja, melyik éneket fordítjuk.

A tanár ur megcsóválta fejét s így szolt nagy szomorúsággal:

— Nincs rosszabb, mint mikor az ember nem figyel.

Kuncz Muki elvörösödött s nem felelt egy hangot se. Helyette Zsongi Feri, ez a félelmetlen, de éppen nem gáncsnélküli diák szoltott vissza:

— De van ám, tanár ur, annál valami rosszabb is.

— Ugyan micsoda? — kérdezé a professzor.

— Hát az, ha az emberen keresztül megy a tehervonat.

S a tanár nem merte tagadni, hogy ez bizony rosszabb.

. . . A kéthónapos szezon vége felé azt hirdette a színpad, hogy vasárnap a direktorné jutalmál „adatik” a Gerolsteini Nagyhercegnő. Ez egyik paradés szerepe volt az ünnepelt divának. A nagy napra mindkét megtegyük a magunk előkészületeit. Elhatároztuk, hogy „testületileg” jelenünk meg az előadáson s a jutalmazandót — a ki ékes szavakkal ajánlotta magát a n. é. műpártoló közönség szíves pártfogásába — minden felvonás után tiszser hívjuk lámpák elé. Ez nemcsak nagy öröm lesz, gondoltuk, az est hősnőjének, de egyszersmind jókora bosszuság is a népszínműnekesnőnek. Ezt a hölgyet éppen nem tartottuk szeretetreméltónak, mert nem fogadta elég nyájasan a köszöntésünket, midőn könyveinkkel a hónunk alatt kalapot emeltünk előtte. O a boltos segítők favoritja volt.

Hogy az utóbb említett hölgynek a keserősége még nagyobb, az előbbinek diadala pedig még teljesebb legyen a Bende Gazsi indítványára elhatároztuk, hogy bokrétaival is kedveskedünk a gerolsteini nagyhercegnőnek fejedelmesszonyának. A rögtön megejtett gyűjtés körülbelül husz forintot eredményezett. Ezt a pénzt persze jobb lett volna az írói segélygyeletnek küldeni föl, vagy szegény gyermekek fölruházására fordítani, de mi jobbnak láttuk a virágkereskedőhöz vinni. Jugend hat keine Tugend.

A virágkereskedő az összeget igen szívesen fogadta s megígérte, hogy a bokréta gyönyörű lesz, csupa fehér kamélia. Utasításul adtuk, hogy a bokréta díszítő széles kék selyem-szalag ezt a fölírást kapja:

„A Bájos Igazgatónének Tisztelete Jóléll A Helybeli Hetedik Osztály” s hogy vasárnap este vigyük el az igazgatónéhoz.

A vasárnap este, egy kicsit nehezen, mégis elérkezett. Még nem volt rá eset, hogy valamely idő le ne telt s egy várva várt nap meg ne jött volna . . . A színház a szorongásig megtelt s a hetedik osztály diákjai közül nem hiányzott egy sem. Rikklik Flóris, aki tót volt és szegény, köz-költségen viragot az este.

Mikor a „jutalmazandó” megjelent semmit se jelentő deszkákon (mert hiszen a világ nem egyéb mint egy nagy semmi), olyan taps-vihar fogadta, a melyet „szünni nem akaró”-nak szokás nevezni. A zsinórpadrólórsz koszorukat eregettek le, a karzatról színes papírszeletekre nyomott dicsőítő verseményeket röpitettek széjjel, a zenekarból pedig egy sereg kisebb-nagyobb bokréta nyújtották át a könyvekig és arcfestékekig meghatott nagyhercegnőnek.

Tapsolás közben is volt időnk észrevenni, hogy a mi bokrétaink nem fehérelt azok közt, a melyeket Dunainé urasszony kecses pukkedlik mellett vett át a zenekarból — s hiába kerestük a széles kék selyem-szalagot is a nagy arany-betűs fölírással . . . Ugyetlen virágkereskedője! Bizonyosan lakására küldte a művésznőnek, vagy a színpadon adta át neki!

A diva a legnagyobb mosolyait röpitette a földszint ama csoportjához, honnan a mi viharos tapsaink hallatszottak föl hozzá: a diák-páholy felé. Nem látszott rajta semmi kedvtelenség; rizsporos arca úgy ragyogott a meglepődéstől, mintha a világ összes kék selyem-szalagait s az egész tavalyi kamélia termést mind megkapta volna. Mi se bucsultunk hát s abban bizakodtunk, hogy hédolatunk kék és fehér jelét megkapta az öltözőjében. Felvonások után csak annál zajosabban hívogattuk abban a reménységben, hogy bokrétainkkal a nagyhercegnői kezeiben fogja az ovációt megköszönni. A szomszéd közlegébe is áthallatszott, amint ordítottuk: „Dunainé! Dunainé!!!” O aztán kihozta magával az egész virág- és zöldésgépizot, amelyet különböző tisztelői apró lábái el raktak, de a mi virágunk nem volt ebben a raktárban.

Kissé elégedetlenül távoztunk az előadástól, bár az est hősnője oly pompás gerolsteini nagyhercegnő volt, hogy fenségben és díszben fölülmulta az összes szász-weimári és meiningeni nagyhercegnőket, a kik a góthai almanachokban olyan sűrűn, az életben ellenben olyan ritkán fordulnak elő.

Másnap reggel aztán kisült minden. Az igazgató ur, mielőtt megkezdte előadását a fizikából, a következő rövid beszédet intézte hozzánk:

— Kedves fiatal barátaim! Ném nevében igen szépen köszönöm az önök szíves figyelmét. De meg kell vallanom, hogy ha nem tartom is éppen helytelennek, hogy középiskolai tanulók az igazgatójuk feleségének bokrétaát küldjenek a nevenapjára, teljesen fölöslegesnek vélem, hogy őt „bájos” jelzővel illessék. Ném igen derék polgári asszony, aki nem tart igényt arra, hogy kék szalagon arany betűkkel bájosnak neveztessek. Ettől eltekintve újból köszönjük megtisztelő figyelmüket. S most folytathatom, a hol tegnap elhagytam. A tény sebessége . . .

Meghült bennünk a vér s nagyon figyelmetlenül hallgattuk a direktor urat.

Kisült, hogy a virágkereskedő a legnagyobb számar az eddig ismert földrészekben. Bokrétainkat a gimnáziumi igazgatónéknak küldte!

M . . . n Jenő.

Felelős szerkesztő: Gál Vilmos.

Kiadó-tulajdonos: Landesman B.

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiatal tanulóul felvétetik KOCH GÁBOR vas- és fűszer-üzletében Gálszécsen.

ALHAMBRA
a legolcsóbb
levélpapír.

AMERIKAI ZSEBÓRÁK.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

— Ára darabonként 3 frt. —

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 kr. !!

Onberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Ára darabonként 3 frt. —

A penge *** csillagos acézből és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 frt.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR

főbizományosnál

7-26

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 db r.án egy ingyen küldetik.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országok kívül is elterjedt a híre, a mennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemétét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 db; vadoncz állománya 8 millió. A cég évenként 4500—5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főkét a

homoki szőlőtelepítőknek kincses háza

azért mert mint tudja van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen egy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönböztetve a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kövérített talajban állították elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkovácsházi hírneves telepítője valók. **Ugy magasderékú, valamint törpe cseméték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszibarackok, kajszin-barackok, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből.** Az 1—2 3—4 éves, gazdag gyökertű, fajhiteles, igen szép cseméték darabjai azok erőssége szerint 15 krtól 40

krig. A 4—5 éves igen erős koronás sorták díja 45—50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblatírítás folytán 1—2—3—4 éves selejtezett minőségű cseméték is kaphatók, erősség szerint 2—5—7—10—15 krtól, melyek gazdag gyökérzetűknél fogva főként nagybani telepítés-ekhez elő-öságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű cseméték vadonczai is bármily számban és erősségen megrendelhetők a fentirt cégnél. A gazdag gyökérzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frt terjed. Nagyobb vételnél 5—10—15% engedmény.

Levél czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, CZEGLÉDEN.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

339. szám.

1898

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a saujhelyi kir. törvényszék 199/98 számú végzése által Landau Lászlár javára Molnár György ellen 34 frt tőke, ennek 1896. évi június hó 13. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 38 frt 89 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 350 frtra becsült lovak és szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 329 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes kisérségek lakásán leendő eszközölésére **1897 évi november hó 21-ik napjának délután 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Nagy-Mihályon, 1898. évi nov. hó 13. napján.

Gál Vilmos,
kir. bír. végrehajtó.

K.

LANDESMAN B.**könyvnyomdájában**

(A „FELSŐ-ZEMPLEN” KIADÓHIVATALA)

főutca **Nagy-Mihályon** főutca

felvételnek mindennemű

nyomdai munkák

és pedig:

**körlevelek, levélpapírok és borítékok
cégnyomással, számlák, táblázatok,**

**lakadalmi és bál meghívók, gyászla-
pok, névjegyek, röpiratok, szaklapok,**

**takarékpénztári nyomtatványok, leve-
lező-lapok, árjegyzékek, szépirodalmi**

**és tudományos művek, egyházi, isko-
lai és uradalmi nyomtatványok, fal-**

ragaszok. stb. stb.

Izléses és gyors kiállítás!

Jutányos árak!

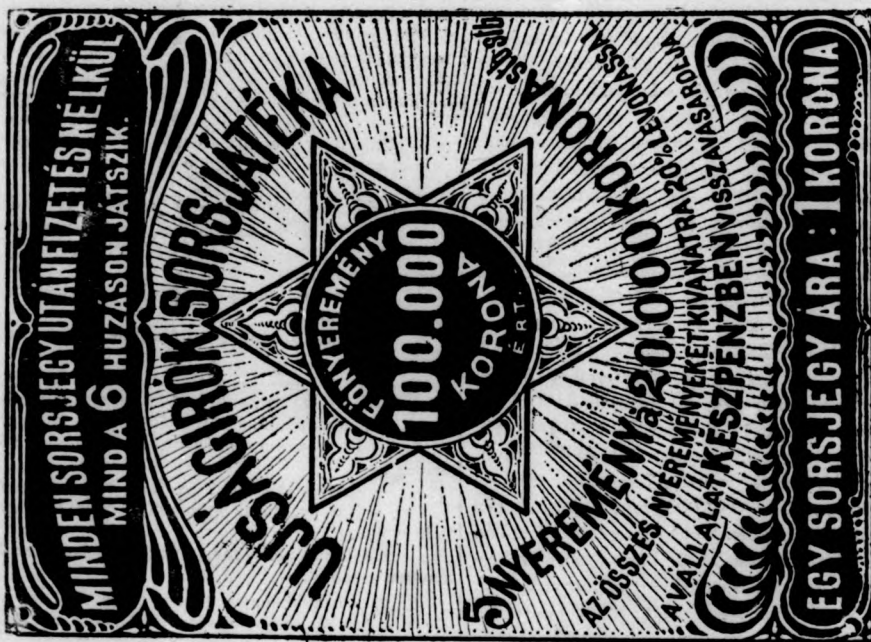
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Nagy raktár a legújabb divatu

levélpapírokban

simán és díszítéssel.

Irodai szerek nagy raktára.

Huzás már 1899. január 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Nagyimihályi kereskedelmi és hitelbank.

Gyurócsik Zsófia

HARISNYAKÖTŐ-INTÉZET

Nagy-Mihályon.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miszerint egy

HARISNYAKÖTŐGÉP

beszerzése által azon kellemes helyzetben vagyok, mindennemű **uri-, női- és gyermek-harisnyák** készítését, ugyszintén használt harisnyák javítását, a leg-rövidebb idő alatt jutányosan eszközölni.

Azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség engem b. pártfogásába részesítend, vagyok teljes tisztelettel

Gyurócsik Zsófia.

Munkák felvételnek **GYURÓCSIK GYÖRGY** főutcai tizletében.